

Paard is geen kermisattractie

De mix van pony's, botsauto's en bier op de paardenmarkt is niet meer van deze tijd, stellen dierenbeschermers.

REPORTAGE
PAARDENMARKT

door Annemieke van Dongen

ZUIDLAREN – In de neonlichten van de kermisattractie Breakdance rollen twee jongemannen vechtend over straat. Het is midden in de nacht, het is koud en het regent. De cafés op de Brink, met klinkende namen als Brinkzicht en De Gouden Leeuw, lopen langzaam leeg. Achter de botsauto's, begeleid door bonkende beats, wordt een stel veulens uit een veewagen geladen. De dieren trapelen, briesen en kijken schichtig om zich heen. Een groepje typische veehandelaren - pet, laarzen, wandelstok - slaat het taferel keuveld gade. „Opzij, opzij!”, roept een vrouw die met twee gitzwarte Friezen komt aangedraaid. Een handelaar met noeste grijze kop sleurt vier shetlanders mee, ze om de beurt tikkend met zijn stok. Op de rug van twee minipony's is met duct tape een rode plastic Dirk-tas geplakt, als dekje tegen de regen.

Het is de trots van Zuidlaren, de jaarlijkse paardenmarkt. Al sinds de middeleeuwen komen veehandelaren van heinde en verre naar de kermis in het Drentse dorp; gisteren voor de 813e keer. Tijdens deze editie werden bijna 1.700 paarden en pony's aangevoerd.

De basis van de traditie mag in al die tijd weinig veranderd zijn, de kermis is dat wel. Net als de opvattingen over dierenwelzijn. De Dierenbescherming wil dat het verkoop van dieren op markten wordt afgeschaft. „De markt zelf en het transport erheen en ervandaan bezorgen paarden alleen maar ellen-de. Economisch hebben de markten geen enkele betekenis meer, ze dienen slechts om de lokale braderie op te leuken. Dat is niet

■ De paardenmarkt waar gisteren bijna 1.700 paarden werden verhandeld, is de trots van Zuidlaren. Dierenwelzijnsorganisaties willen echter een einde maken aan de middeleeuwse traditie. foto Marcel Jurian de Jong

meer van deze tijd.” Het toezicht dat de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit op veemarkten houdt, is volgens Eyes on Animals niet genoeg. Op de paardenmarkt in Hedel, die met Zuidlaren om de titel grootste van Europa concurreert, trof

de actiegroep drie jaar geleden veel missstanden aan. Ze zagen hoe paarden werden geschopt en aan de staart werden voortgeslept. Sommige dieren waren gewond of ziek; een paard moest ter plekke worden afgemaakt. De camerabeelden maakten veel los. Na overleg tussen Eyes on Animals en de gemeente Maasdriel, waar Hedel onder valt, is op de Gelderse paardenmarkt sindsdien veel verbeterd.

Ook Zuidlaren heeft sinds drie jaar een gedragscode voor de verzorging van dieren op de markt. Zo is er gratis hooi en water beschikbaar. Maar nog steeds gaan er dingen mis, zien de twee inspecteurs van Eyes on Animals die vanaf 1 uur 's nachts op de markt rondlopen. Zo staan er Belse knollen tussen met gecouper-

de staarten (wat verboden is) en sommige shetlandpony's zijn wel erg mager. Twee Duiters die duidelijk een borrel op hebben, proberen een dier in een kleine trailer te proppen waar al vier paarden in staan.

Als rond drie uur 's nachts een paniekerig paard uitglijd en niet meer overeind kan komen, is nergens een veearts te bekennen. Het duurt meer dan een uur voordat er een opgetrommeld is en het dier weer op zijn benen staat. „Er zijn volop EHBO'ers en politieagenten die de stappers in de gaten houden, maar toezicht op de honderden paarden is er de eerste uren blijkbaar niet”, zegt inspecteur Monique Slee. „Daar schrik ik wel van. Dat gaan we aankaarten bij de organisatie.” Rond vijf uur, een uur voordat het officiële

startschat klinkt voor de handel, zijn de veeartsen er wel. Bij de ingangen controleren ze elk dier. Een paard met een grote open wond aan het been wordt weggestuurd.

Op de markt wordt ondertussen handjeklap gedaan. Naast Nederlands klinkt er Duits, Engels en Spaans. Bij het marktkantoor worden exportpapieren aangevraagd voor bestemmingen in heel Europa. „Transport gezocht voor drie paarden naar Bremen”, klinkt het door de speakers. Als de dieren 's avonds aan hun reis beginnen, al dan niet naar een slachthuis, hebben ze er vaak al twintig uur opzitten, zegt Slee. „Daar kunnen we helaas niets aan veranderen. Het enige dat we kunnen doen, is blijven controleren dat de dieren hier goed worden behandeld.”

“Er zijn volop EHBO'ers voor de stappers, maar toezicht op de paarden is er niet

Monique Slee, Eyes on Animals

Na maanden moppen nu plots gedogen

door Niels Klaassen

DEN HAAG – D66-leider Alexander Pechtold zal vandaag al zijn retorisch talent moeten benutten in het debat over het herfstakkoord. Nadat hij zich maandenlang afzette tegen het kabinet van ‘polderen en doorschuiven’, is hij nu plots de belangrijkste bondgenoot.

In CDA-kringen wordt het herfstakkoord al aangegrepen om ‘Paars met de bijbel’ neer te zetten als een permanente gedogconstruc-tie à la Rutte-I. En de rol van D66 hierin ligt lastig: Pechtold toonde zich de afgelopen maanden een van de felste opposanten van de

regering, veel scherper dan bondgenoten Arie Slob (ChristenUnie) en Kees van der Staaij (SGP). In de pers en de vergaderzaal van de Tweede Kamer leek het credo lange tijd ‘het is niet goed en het deugt niet’ als het over de prestaties van het kabinet ging.

Toch is dat niet het hele verhaal. Intussen werkte D66 dit jaar gretig samen met regeringspartijen en oppositie. Hoe fel de bewoordingen ook klinken: de wil om mee te doen was er steeds. Om plannen te veranderen en D66-punten binnen te slepen. Pechtold wil te graag, klinkt de af-gunst bij andere partijen. „Hij ge-draagt zich als een afgewezen ge-

■ Alexander Pechtold foto ANP

liefde die telkens weer terugkomt.” Dat politiek vooral ‘optiek en akoestiek’ is, zoals oud-premier Dries van Agt ooit zei, lijkt Pechtold maar al te goed te beseffen. Dat hij bij de afgelopen onder-

handelingen tot twee keer toe live in de uitzendingen van *Nieuwsuur* en *RTL Nieuws* liep, is dan ook geen toeval, volgens een ingewijde. „Zo is hij, dat weet iedereen.” Ook het afdwingen van gesprekken met bewindslieden is ‘typisch Pechtold’, net als het gesprek op het Torentje. De andere onderhandelaars aan tafel waren die kneepjes wel eens beu. „Dan wilde hij even vijf minuten alleen overleggen met Dijsselbloem, Ascher en Rutte en dat werd dan een uur. Ja, dan zeggen Slob en Van der Staaij op een gegeven moment ‘dit heeft geen zin, we gaan’.”

Toch is het te makkelijk om de de-

mocraat af te schilderen als een cameraile poseur. Het resultaat telt, vindt Pechtold, en daarvoor is veel geoefnoofd. D66 komt er dan ook niet bepaald bekwaad van af met de herfstdeal. Er komt extra geld voor onderwijs, minder belastingverhoging en op de lange termijn zijn er (iets) meer banen door een minimale aanpassing van het zo gehekelde sociaal akkoord.

Pechtold zal zich, mede dankzij een goede beheersing van de debat kunst, wel staande houden. Ook comfortabel: de D66-achterban muist niet snel. Een betrokkenne: „Als er extra geld voor onderwijs komt, is het al snel goed.”